

Lektionstips – När prinsessor vaknar om natten

Årskurs: F-1

Tidsåtgång:

1-7 pass á ca 30-40 min.

Förberedelse:

Läs boken själv först för att kunna anpassa läsningen till din egen elevgrupp och kunna läsa med inlevelse och intonation vilket fördjupar upplevelsen av boken. Läs även igenom diskussionsfrågorna innan och komplettera eventuellt med egna.

Efter den gemensamma högläsningen med diskussionsfrågor finns förslag på hur man kan arbeta vidare med boken med fyra olika infallsvinklar som inte är beroende av varandra.

Boken finns översatt till många olika språk i Polylino skola. Elever med svenska som andraspråk kan med fördel lyssna på boken på sitt hemspråk först för att sedan delta på den gemensamma högläsningen för att optimera språkförståelsen och ta till sig av bokens innehåll.

Högläsning och boksamtal

Material:

- Clevertouch eller projektor med tillgång till Polylino skola. Alternativt egna lärplattor med Polylino där eleverna kan följa med i boken.

Centralt innehåll, förskoleklass:

- Samtala, lyssna, ställa frågor och jämföra egna tankar, åsikter och argument om olika områden som är bekanta för eleverna, till exempel etiska frågor och vardagliga händelser.
- Samtala om innehåll och budskap i olika typer av texter.
- Berättande texter, sakprosatexter och texter som kombinerar ord, bild och ljud.
- Ord och begrepp som uttrycker behov, känslor, kunskaper och åsikter. Hur ord och yttranden kan uppfattas av och påverka en själv och andra.
- Livsfrågor med betydelse för eleven, till exempel kamratskap, rättvisa och könsroller.

Centralt innehåll, åk1-3:

Svenska

- Lässtrategier för att förstå och tolka texter samt för att anpassa läsningen efter textens form och innehåll.
- Sambandet mellan ljud och bokstav.
- Att lyssna och återberätta i olika samtalssituationer.
- Muntliga presentationer och muntligt berättande om vardagsnära ämnen för

olika mottagare. Bilder, digitala medier och verktyg samt andra hjälpmedel som kan stödja presentationer.

- Berättande texter och poetiska texter för barn från olika tider och skilda delar av världen. Texter i form av rim, ramsor, sånger, bilderböcker, kapitelböcker, lyrik, dramatik, sagor och myter. Berättande och poetiska texter som belyser människor upplevelser och erfarenheter.
- Berättande texters budskap, uppbyggnad och innehåll. Hur en berättande text kan organiseras med inledning, händelseförlopp och avslutning samt litterära personbeskrivningar.
- Några skönlitterära barnboksförfattare och illustratörer.
- Ord, symboler och begrepp som används för att uttrycka känslor, kunskaper och åsikter.

Vi tittar på framsidan och för dialog i EPA-form (enskilt-par-alla) med följande stödfrågor:

- Vad ser du på bilden?
- Vem tror du boken kommer handla om? Vem är det?
- Vad tror du boken kommer att handla om?

Vi läser baksidestexten och för dialog kring denna i EPA-form:

- Vad fick vi reda på nu?
- Vad undrar du när vi läser texten?

Högläsning med diskussionsfrågor:

Du väljer själv vilka frågor du ställer anpassat till din elevgrupp. Våga följa med i elevernas egna funderingar och spinna vidare diskussionerna på det som eleverna själva visar intresse för. Tänk på att ställa varierande frågor som är både på och under ytan (dvs. det som står skrivet i texten direkt och det man kan läsa mellan raderna) samt frågor som knyter an till elevernas egna upplevelser och erfarenheter.

Förslag på diskussionsfrågor kopplat till varje uppslag:

Sid 4-5:

Vad ser du på bilden? Vad är det som händer?

Vad är det som stånkar och låter? Hur låter man när man stånkar?

Har du vaknat av konstiga ljud någon gång? Vad hände? Berätta!

Sid 6-7:

Vad är en källare?

Varför tror du att prinsessan går ner i källaren fast hon vaknar rädd?

Varifrån hittar hon sitt mod?

Sid 8-9:

Vad hände? Vad säger spindeln till prinsessan?

Vad ser vi på bilderna?

Är det någon som har en källare hemma hos sig? Hur ser den ut? Jämför med prinsessans källare.

Sid 9-10:

Vad är en vaktmästare?

Vad får vaktmästaren låna av prinsessan?

Sid 11-12:

Vad tror du att de ser på andra sidan stenarna?

Hur ser de ut? Hur tror du att de känner sig?

Sid 13-14:

Varför får skelettet låna prinsessans mantel?

Vad säger skelettet till prinsessan?

Vad gör de sedan?

Sid 14-15:

Hur känns något som är fuktigt?

Varför gråter grodan?

På vilket sätt hjälper prinsessan grodan? Vad menar grodan med att han har känsliga fötter?

Sid 16-17:

Vad tror du kommer att hända?

Vad har alla sagt om källartrollet?

Hur tror du källartrollet ser ut?

Sid 17-18:

Hur ser källartrollet ut? Beskriv så noga du kan.

Hur ser det ut där källartrollet bor?

Hur tror du att de känner sig?

Varför vill källartrollet äta upp prinsessan?

Sid 19-20:

Vad hände?

Varför förstår inte källartrollet vem som är prinsessan?

Vad tror du kommer att hända nu?

Sid 21-22:

Vad gör man när man jublar? Hur känner man sig då?

Vad var det som hände för att alla började jubla?
Vad tror du att prinsessan ska göra med kronan?

Sid 23-24:

Vad gjorde prinsessan med kronan?
Hur länge skulle trollet sova?
Vad gör man när man tar farväl?

Sid 25-26:

Vad gör prinsessan innan hon lägger sig för att sova?
Vad ser du i prinsessans rum?
Hur tror du att hon känner sig?

Efter läsning:

Vad tänkte du när vi läste boken?
Vad tyckte du om boken? Varför?
Om det hade varit du som skrivit boken, hade du ändrat något i boken då?
Vad tror du att boken vill säga till oss? Bokens budskap...

Lektion mod

Material:

- Clevertouch eller projektor med tillgång till Polylino skola. Alternativt egna lärplattor med Polylino där eleverna kan följa med i boken.
- Blädderblock, clevertouch med skrivprogram eller liknande eller whiteboardtavla för gemensam text.
- A3-papper och färgpennor.

Centralt innehåll, förskoleklass:

- Samtala, lyssna, ställa frågor och jämföra egna tankar, åsikter och argument om olika områden som är bekanta för eleverna, till exempel etiska frågor och vardagliga händelser.
- Samtala om innehåll och budskap i olika typer av texter.
- Berättande texter, sakprosatexter och texter som kombinerar ord, bild och ljud.
- Bokstäver och andra symboler för att förmedla budskap.
- Ord och begrepp som uttrycker behov, känslor, kunskaper och åsikter. Hur ord och yttranden kan uppfattas av och påverka en själv och andra.
- Skapa genom lek, bild, musik, dans, drama och andra etiska uttrycksformer.
- Olika material, redskap och tekniker för att skapa och uttrycka sig.
- Demokratiska värderingar och principer, i sammanhang som är bekanta för eleverna. Hur gemensamma beslut kan fattas och hur konflikter hanteras på ett konstruktivt sätt.
- Livsfrågor med betydelse för eleven, till exempel kamratskap, rättvisa och könsroller.

Centralt innehåll, åk 1-3:

Svenska

- Strategier för att skriva olika typer av texter med anpassning till deras typiska uppbyggnad och språkliga drag. Skapande av texter där ord och bild samspelar, såväl med som utan digitala verktyg.
- Språkets struktur med stor och liten bokstav, punkt, frågetecken och utropstecken samt stavningsregler för vanligt förekommande ord i elevnära texter.
- Sambandet mellan ljud och bokstav.
- Att lyssna och återberätta i olika samtalssituationer.
- Berättande texters budskap, uppbyggnad och innehåll. Hur en berättande text kan organiseras med inledning, händelseförlopp och avslutning samt litterära personbeskrivningar.
- Ord, symboler och begrepp som används för att uttrycka känslor, kunskaper och åsikter.

Samhällsorienterande ämnen

- Livsfrågor med betydelse för eleven, till exempel gott och ont, rätt och orätt, kamratskap, könsroller, jämställdhet och relationer.
- Normer och regler i elevens livsmiljö, till exempel i skolan, digitala miljöer och i sportsammanhang.

Vi återberättar boken gemensamt genom att titta på bokens bilder igen.

Diskussionsfrågor:

Varför tror du att prinsessan väljer att gå vidare trots att alla varnar henne?
Vad betyder det att vara modig? Varifrån hittar prinsessan sitt mod?
Hur hade du valt att göra om du hamnat i samma situation som prinsessan?
Varför?

Nu ska vi jobba lite med elevnära mod. Eleverna svarar på frågorna i EPA-form:
Har du varit riktigt modig någon gång? Vad gjorde du då?
Är mod likadant för alla eller kan man vara modig på olika sätt?
Hur kan man vara modig i skolan?

Vi skriver en gemensam text med inledningen *Det är modigt att...* efter elevernas svar.

Vi skapar i lärpar planscher med elevernas modiga meningar där eleverna skriver sin mening och tolkar texten i bildform.

Lektion prinsessor

Material:

- bilder på sagoprinsessor och prinsessor från verkliga livet.

Centralt innehåll, förskoleklass:

- Samtala, lyssna, ställa frågor och jämföra egna tankar, åsikter och argument om olika områden som är bekanta för eleverna, till exempel etiska frågor och vardagliga händelser.
- Samtala om innehåll och budskap i olika typer av texter.
- Berättande texter, sakprosatexter och texter som kombinerar ord, bild och ljud.
- Ord och begrepp som uttrycker behov, känslor, kunskaper och åsikter. Hur ord och yttranden kan uppfattas av och påverka en själv och andra.
- Digitala verktyg och medier för kommunikation.
- Livsfrågor med betydelse för eleven, till exempel kamratskap, rättvisa och könsroller.

Centralt innehåll, åk 1-3:

Svenska

- Att lyssna och återberätta i olika samtalssituationer.
- Berättande texters budskap, uppbyggnad och innehåll. Hur en berättande text kan organiseras med inledning, händelseförlopp och avslutning samt litterära personbeskrivningar.
- Ord, symboler och begrepp som används för att uttrycka känslor, kunskaper och åsikter.

Samhällsorienterande ämnen

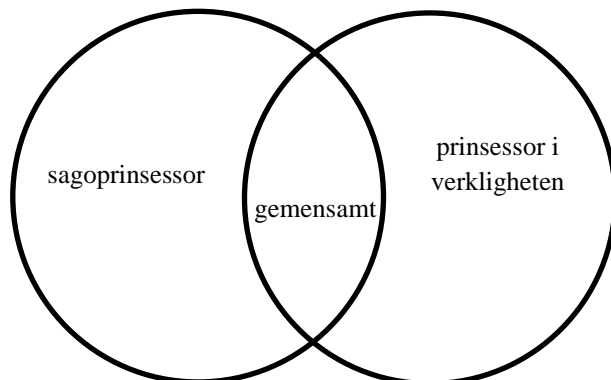
- Livsfrågor med betydelse för eleven, till exempel gott och ont, rätt och orätt, kamratskap, könsroller, jämställdhet och relationer.
- Normer och regler i elevens livsmiljö, till exempel i skolan, digitala miljöer och i sportsammanhang.

Diskussionsfrågor:

Källartrollet blev förvirrad när prinsessan såg ut som en vanlig flicka... Vad är en prinsessa? Hur vet man att någon är en prinsessa? Är det sakerna som gör att man är en prinsessa?

Finns det prinsessor i verkligheten? Hur ser de ut?

Här kan du t ex. titta på olika sagoprinsessor tillsammans med eleverna och jämföra med riktiga prinsessor och jämföra likheter och skillnader i ett VENN-diagram .

VENN-diagram

Lektion källartrollet

Material:

- Lufttorkande lera, flaskfärg.
- Stencil, bilaga 1.

Centralt innehåll, förskoleklass:

- Bokstäver och andra symboler för att förmedla budskap.
- Skapande genom lek, bild, musik, dans, drama och andra estetiska uttrycksformer.
- Olika material, redskap och tekniker för att skapa och uttrycka sig.

Centralt innehåll, åk 1-3:

Bild

- Teckning, måleri, modellering och konstruktion.
- Några verktyg för teckning, måleri, modellering, konstruktioner och fotografering och hur dessa benämns.
- Plana och formbara material, till exempel papper, lera, gips och naturmaterial och hur dessa kan användas i olika bildarbeten.

Svenska

- Strategier för att skriva olika typer av texter med anpassning till deras typiska uppbyggnad och språkliga drag. Skapande av texter där ord och bild samspelar, såväl med som utan digitala verktyg.
- Handstil och att skriva med digitala verktyg.
- Språkets struktur med stor och liten bokstav, punkt, frågetecken och utropstecken samt stavningsregler för vanligt förekommande ord i elevnära texter.
- Sambandet mellan ljud och bokstav.

Vi skapar egna källartroll i lera. Låt eleverna skapa en egen tolkning av ett källartroll i lufttorkande lera som de sedan målar.

Eleverna skapar presentationskyltar till sina troll. Förslag på skylt finns bifogad. Kopiera med fördel upp på tjockare papper så håller de bättre när de viks. Har eleverna kommit igång med sin skrivning kan man istället gemensamt göra en lista på saker man kan ha med i sin beskrivning och eleverna kan sedan skriva fritt efter dem.

Lektion dramatisering

Material:

Eventuellt rekvisita men ej nödvändigt.

Centralt innehåll, förskoleklass:

- Skapande genom lek, bild, musik, dans, drama och andra estetiska uttrycksformer.
- Tolka och samtala om innehåll och budskap i olika estetiska uttryck.

Centralt innehåll, åk 1-3:

Svenska

- Berättande texters budskap, uppbyggnad och innehåll. Hur en berättande text kan organiseras med inledning, händelseförlopp och avslutning samt litterära personbeskrivningar.
- Ord, symboler och begrepp som används för att uttrycka känslor, kunskaper och åsikter.

Vi återberättar berättelsen genom att dramatisera den.

Mitt källartroll

Heter _____

Ålder _____

Bor _____

Älskar att äta _____

Är bäst på _____

Tycker om att _____

Trollskapare: